

Kliimapoliitika põhialuste põllumajanduse töögrupi 3. kohtumine

Kuupäev: 26.05.15

Osalejad:

Kaul Nurm - Eestimaa Talupidajate Keskliit
Kadri Allik - Põllumajandusuuringute Keskus
Merilyn Möls - Eesti Keskkonnauuringute Keskus
Märt Nõges - Põllumajandusuuringute Keskus
Tenno Laanemets - Eesti Lihaveisekasvatajate Selts
Katre Kets – Keskkonnaministeerium
Mati Koppel – Eesti Taimakasvatuse Instituut
Birgit Aru - Keskkonnaministeerium
Martti Mandel - Põllumajandusministeerium
Timo Anis – Põllumajandusministeerium

Juhatas: M. Mandel

Protokollis: T. Anis

M. Mandel: Palju ettepanekuid tuli ja viiakse jooksvalt sisse ja siis saadetakse uuesti kommenteerimiseks. Täna soovime läbi vaadata sisulised asjad. 8 suunist kokku lepitud ja vaadatakse algusest alates läbi.

K. Kets: KKM-i eesmärk kirja panna siia tegevused nt mida riik teeb (nt uuringud).

M. Mandel: Vaatavad KKM-ga pärast ettepanekute esitamist selle üle.

K. Nurm: Riik tahab et oleks palju rohumaid. Motivaator tootjale, et miks ta peaks loobuma teatud osa teravilja kasvatamisest ja paneme selle kliima ja looduse kaitse alla (süsiniku vähendamine). Tegevused ja motivaatorid peaksid olema kirjas ka tootjatele arusaadavas vormis, et muuta tootmise orientatsiooni . Kas kätkeb ka eelarvelisi vahendeid või mitte?

M. Mandel: See dokument on üldisem ja kätkeb poliitika suuniseid.

K. Nurm: Peab sisaldama ka eelarve vahendeid selleks et asjad hakkaks toimuma, sest muidu on ainult õpetlik dokument.

K. Nurm: Kõik püsirohumaad ei ole madalsoos. Üks väide – eesmärkide saavutamiseks peavad need olema kaetud vahenditega. Biogaasi osaga ei ole rahul kui nt jääsoojust ei kasutata ära.

M. Mandel: Suunised MAK-le ja arengukavadele. Vorm peab olema natuke teine.

K. Nurm: „Igale mullatüübile kõige sobilikum“ e mullatüübi põhine. Võib-olla nii parem kui veidi rohkem lahti seletatud. Mis sellest sünnib head kui turvasmullad oleks 11 kuud üle ujutatud? Tulevad veetaimed sisse.

M. Mandel: A. Lotmani ettepanek aga teda ei ole täna siin. Selgitust vaja. Kuivast turvasmullast lendub rohkem kasvuhoonegaasi.

K. Nurm: Selgitust vaja. Tuleks selle üle enne diskuteerida ja siis saab otsuse vastu võtta.

K. Nurm: Piimatootmine suundub aladele mis rohutootmiseks sobilikud. See on trend ja suund.

M. Nõges: Maa ülikoolis õpetatakse loomakasvatust nagu vene ajal söödeti sigasid.

M. Mandel: Suunis nr 2. Sisend kliimamuutuste tegevuskava lisast.

K. Nurm: Mahe uuringuid tehtud kuid enamuses loomakasvatusega seotud. Eestis see nii ei ole. Sõnnik paneb mulla elama.

M. Nõges: Süsinikuringe bakterid tegutsevad nii et 2% jääb mulda ja ülejäänud lendub atmosfääri. Mullaseened on kõige alus, panevad mulla elama. Muld peab olema terve ja suur elurikkus.

M. Mandel: Teen seda veidi ümber. M. Koppel on teinud kirjelduse osas ettepaneku.

M. Nõges: Biosütt ei toodeta täna. Viljandis on süstemaatilised katsed ja tulemused positiivsed. Pilliroog võiks hästi sobida.

K. Allik: Künnapõhisel on süsiniku varud mullas ühtlasemalt. Minimeeritu puhul on vaid ülemistes kihtides süsiniku sisaldus suurem.

M. Nõges: Alumistes mulla kihtides on mikrokliima parem.

M. Nõges: KSM kõige õigem. Mahedad on hädas, pole väetiseid ja jõusööta jne.

M. Mandel: Kombineeritu puhul ei ole enam mahe.

K. Nurm: Regulatsioon on ülepingutatud, nt mahaõnnik. Milline on sõnnikute erinevus. Riigi poolt kogu mahe regulatsioon üle pingutatud.

M. Nõges: See saab miljonäriks kes inimsõnniku suudab muundada selliseks et seda saab ka toidu kasvatamisel mullas ära kasutada.

M. Mandel: Riigi poole preemia kui toojad süsiniku varu suurendanud nt 5 a lõikes.

M. Nõges: Kvoodikaubanduse muutused. On oodata et CO2t tase tõuseb. See kes laseb õhku see maksab ja see kes suurendab varu, sellele makstakse.

M. Mandel: Meil ei saa toimida. Heitmekaubanduse osas põllumajandus väljas.

K. Nurm: Üks toodab ja teine seob. Kuidas seal kindlaks tehakse s.t kes kellele maksab?

M. Mandel: Maakasutuse suunis. Väärtusliku võtame välja ja kui siis ehk kirjelduse all mainida.

K. Allik: Võtame väärtusliku ära, rohumaad ka olulised aga ei ole selle alusel nn väärtuslik, seega las olla lihtsalt põllumajandusmaa kasutusest välja langemine.

B. Aru: Sisu osas kokku võtta ja sõnastada tegevustena ja konkreetsemana. Suunised peaks saama võimalikud sisukad.

M. Mandel: Uus määrus kus piirang 10 ha, kus sa võid jätta heksli põllule. Viimane lause mõtet ei oma, seda ka öeldud tehtud ettepanekutega. Viimane lause ära võtta.

K. Nurm: Positiivselt sõnastada võib-olla. Rohu potentsiaal biosöe tootmiseks. Inimene näeb, et mis ma sellest ära hekseldan kui selle saab rahaks teha.

M. Mandel: Teistes suunistes biosüsi ja biogaas olemas, ei pea vast siin eraldi ära tooma. Mõelda positiivset sõnastust. Vähe kirjeldust.

K. Nurm: Kuidas – maksustamise kaudu.

M. Mandel: 4. suunis.

M. Nõges: Kust seda võetakse? Kas meie erakordne muutlikkus mullastikus, kus 100 m peale kaks korda mullatüüp muutub – kui suur efekt see on?

M. Mandel: Üleväetamise ja –lupjumist kui sellist ei eksisteeri. Lupjamise osas viimast lauset muuta või kustutada. Jääb lahtiseks ja vaatan täiendavalt läbi. Biosüsi ära markeerida, et seda võiks kasutusele võtta selles kontekstis.

K. Nurm: keerata teist pidid - meil on vaja lubajata et saavutada kliimapoliitika eesmäärke – reaalsus.

M. Mandel: Suunis nr 5.

M. Nõges: Seda komposti mis toodetakse ei tohiks kasutada eriti mitte todi tootmiseks kuna klaasi on see kompost täis.

M. Mandel: Sõna vajaduseta võib jääda küll!

M. Mandel: Suunis nr 6.

K. Nurm: Kui jääsoojus kasutatakse see ära siis ok, muidu biogaasi tootmise vastu. Saksamaal nt nii tehtud, et toetust ei saa, kui jääsoojust ei kasutata ära.

M. Nõges: Toodang suurem siis, kui seda vaja ei ole, s.t suvel. Ameerika laboratoorium tehti esimene aatompomm valmis, seal seda alustati. Biosöe tootmise seadmed olemas Saksamaal, Austrias, Šveitsis jm. Biosöe börs olemas. Rumeenias suur biosöe tootmise vabrik.

K. Nurm: Põllumeest huvitab kui palju peab investeerima ja kui pikk on tasuvus.

M. Mandel: Suunis nr 7 .

K. Nurm: Lupjumine uuesti sisse. Tootmise efektiivse saavutamiseks on meil vajalik sobiv substraat. Kõik peab olema seotud majandusliku võimekusega. Parim võimalik tehnika ei pea olema alati ainuõige lahendus, kuna hind kallis, mis võib ettevõtjale saada saatuslikuks.

M. Mandel: Mõistlik.

M. Mandel: K. Ranniku ettepanekud mõistlikud ja peaks arvestama.

M. Koppel: Vedelsõnniku kasutamisel saagid suurenenud.

M. Mandel: Suunis nr 8.

M. Nõges: Rohumaa ressurss ei ole mitte kunagi taastuv energiaallikas kui me teda põletame, ta on samasugune energiaallikas nagu puit,

M. Mandel: A. Lotmani mõte siin on panustamine uuringutele rohumaa kasutamise ressursi osas.

M. Koppel: Taime ja loomakasvatus on väga lai mõiste, ilmselt siin mõeldud „sordid ja tõud.“

M. Mandel: Jah, mõistlik minna kitsamaks, võtame arvesse

M. Koppel: Suunise lõpus ause „optimaalsete taimekaitsevahendite kasutamine tagab...“ . Sinna panna sõna „vähendab“ sõna „väldib“ asemele.

M. Mandel: Nõus

K. Nurm: Päikeseenergia kasutamine – kas kajastada siin?

M. Mandel: Jääb energia suunistesse. See ei ole põllumajandusega seotud.

M. Nõges: Kõik omaette ja tervikut ei vaadata.